

μ' ἔνα πήδημα βρίσκεται στὴ μέση τοῦ τραπεζιοῦ.

— "Οποιον πάρῃ δ Ῥάρος! φωνάζει δ Καπετάνος.

Καὶ μὲ τὸ λύκο σηκωμένον ἐποιεῖται νὰ χορέψῃ τὸ θανάσιμο χορό κ' ἔπειτα νὰ φέγγη στὸ σωφρό. Κι' δυοιον πάρῃ δ Ῥάρος! Εἰν' ἀπὸ τὰ ικλέφια συνήθεια αὐτὸ τὸ τραγικὸ παιγνίδι.

Κανένας δὲν ταράξεται. Κ' ἐνῷ κρατιέται τὸ τραγοῦδι, ἀκούγεται ἀλλή βροντερὴ φωνὴ. Μιλοῦσε δ δεύτερος τῆς συντροφιᾶς. Κόπηκε τώρα τὸ τραγοῦδι. "Ολοι προσέχουν στὸ λεβέντη τὸν πειδ ἀγαπημένον τους.

— "Οποιον πάρῃ δ Ῥάρος! Καλῶς νὰ μ' εῦρῃ, Καπετάνε! Τὸν ιαρτερῶ!

— "Ο Καπετάνος εἶγαι κίτρινος σὰν τὸ φλούρι. Τὸπο μένει ἀνεργος στὸ χέρι του.

— Καὶ πῶς τὸ δέρεις; λέει μὲ φωνὴ ξαφνικάνη.

— Τὸ θάγατό μου δὲ ζητάς; Δὲ μὲ βάνες μπροστὰ πάντα στὸν πόλεμο; Καὶ θέλεις δὲ νὰ σκοτωθῶ, δὲ νὰ πέσω σκλάβος στὰ χέρια τῶν δχτρῶν. Αυτίπροχτες στὸ γιροῦστη, ποῦ πρῶτος πήγανα, ἔνα βόλιο ἀπὸ πίσω μοῦ καψάλισε τὰ μαλλιά. Μοῦ τόστειλες έσύ, τὸ δέρω. Θέλεις νὰ μὲ σβύσῃς ἀπ' τὰ μάτια σου. Γιατ' εἶσαι φτονερός. Κ' εἰσ' ἄψυχος. Τὰ καλύτερα παληκάρια έσύ τὰφαγες. Θέλεις νὰ φάς κ' ἔμενα. 'Εδῶ είμαι!

'Ορθὸ τὸ παληκάρι, ἔχει τὸ χέρι στὸ σπαθὶ καὶ περιμένει. "Ο Καπετάνος τὸν ἀντικρύζει μὲ λύσσα μιδ στιγμή. Μπαίνουν στὴ μέση πολλοὶ καὶ προλαβίνουν τὸ κακό. Καὶ καθίζουν πάλι τὸ πρωτοπαλήκαρο στὸν ίσπο του.

— 'Εμπρόδη! Καὶ τὴ χαρά μας! "Οποιον πάρῃ δ Ῥάρος! λέει πρόσοχαρα ἔνας ἀπὸ τοὺς συντρόφους.

Τώρα δύο τρεῖς φωνὲς ὑψώνονται βαρείες καὶ μὲ κρυφὸ φοβέρισμα.

— "Οποιον πάρῃ δ Ῥάρος, ναι! 'Αλλὰ νὰ προσέχῃ ἔναν μοναχὸ μὴν πάρῃ. Αὐτὸς εἰν' δέρω ἀπὸ τὸ θάγατο! Πρέπει νὰ ζησῃ.

— Αὐτὸς ποῦ δέρεις δ Καπετάνος.

— Νὰ κυτάξῃ καλά! Μιδ τρίχα νὰ μὴν τοῦ πειραχθῇ!

"Ο Καπετάνος ἀφωνος, δασλευτος, νεκρὸς δὲ ζωτανός, φέρνει σιγὰ στὸ ζουνάρι τὴν πιστόλα. Τὰ μάτια του δὲν πιστεύουν δσα βλέπουν. Νομίζει πῶς ἔχεις ἀκόμα καὶ τὸ νοῦ του. "Απιστη δ συντροφιά; Δὲν τὸν θέλει καπετάνο πειά; Τὸ πρωτοπαλήκαρο, αὐτὸ τὰ κάνει δλα! "Α!

Τραβάει τὸ σπαθὶ καὶ χύνεται ἀπάνου στὸ λε-

ῖσα στὸν προορισμὸ της.

Σ' ἔνα φωτεινὸ δρόμο ποῦ τυπώθηκε κάποτε στὴ «Revue de Paris», δ Ψυχάρης, μπασμένος μεσ' ἀπὸ τοὺς πρώτους στὴν ὑπόθεση, ξεχώριες σοφά τὸ ζήτημα σὲ ὅλα του τὰ καθέκαστα. 'Ολόκληρο τὸ ἐλληνικὸ ἔργο του δὲν εἶναι παρὰ ἔνα ζωτανὸ ζεδιάλυμα ἀπὸ προτήτερα, ἀπάνου στὸ ζήτημα τοῦτο. Ζεδιάλυμα ποῦ παίρνει κάπως τὴν ἄλλη ἀκρη, λένε οἱ "Ἐλλήνες, ὅμως ζεδιάλυμα πάντα πρὸς τὰ μελλόμενα.

"Οσο ἀσήμαντο κι ἀν φαίνεται τὸ γεγονὸς τῶν ταραχῶν ποῦ σημειώνω παραπάνω καὶ ποῦ μίλησε γι' αὐτὸ ὅλος δ τύπος, πάντα τὴν κεντρίζει τὴν πειρέγεια: βλέπετε, πρόκειται: γάλ λαδ ποῦ τὸνομά του θὰ πῆ Ῥάρη καὶ θὰ πῆ Ομορφιά, καὶ ποῦ ἀκόμα μεσ' κάνει τόσα νὰ καρτεροῦμε ἀπ' αὐτὸν. Μά καὶ γι' αὐτὸ κανεὶς δὲν καταλαβαίνει τὸ λόγο εἰχε τὸ ἀντιδημοτικικὸ κίνημα.

Καὶ μολαταῦτα λίγη προσοχὴν χρειάζεται γιὰ νὰ παραμερίσουμε κάθε προκατάληψη, γεννημένη ἀπὸ μιὰν ἀπογούτευση παραπολὺ γλήγορη, κι ἀπὸ κάποια ψεγάδια ἀχώριστα μὲ τὴ φυλη τοῦ 'Οδυσσέα. Τὴν προκατάληψη αὐτὴ θάφτανε νὰ τὴ διαλύσῃ κ' ἔνας μόνος κόκκος ἐπιστημονικοῦ νοῦ.

Γιὰ νὰ πιστέψουμε ἡμεῖς οἱ ἴδιοι, ἀφελέστατα,

βέντη. "Ιως θὰ μποροῦσε νὰ τὸν ἐκδικηθῇ καὶ αὐτὸν, καὶ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τοὺς ἄλλους φεύγοντας. Τὴν ἔδια στιγμὴ δέκα πιστόλες βρόντησαν. Κι' δ Καπετάνος ἐπειπολατὸς ἀνάμεσα στοῦ τραπεζιοῦ τὰ σκοπούσιμένα ἀπομεινάρια.

"Υστερα οἱ κλέφτες οιωπηλοὶ χαιρέτησαν τὸν κανούδιον Καπετάνο τους.

Γ. ΒΛΑΧΟΓΙΑΝΝΗΣ

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΚΡΑΤΟΣ ΕΜΠΤΟΡΟΣ ΚΙΝΙΝΟΥ

Ο κ. Πατρίκιος γυρίζοντας ἀπὸ τὶς Βρυξέλλες, ποὺ πῆγε γιὰ τὸ συνέδριο τῆς ὑγιεινῆς ὡς ἀντιπρόσωπος θαρρῶ τῆς Κυβερνήσης, μῆς ξεφούρνισε καὶ μιὰ καυνούργια ἰδέα. Νὰ φέρνῃ τὸ Κράτος ἀπὸ τὴν Εβρώπη Κινίνο πρώτης ποιότης καὶ νὰ τὸ πουλῇ ἀνόθεφτο καὶ φτηνὰ στὸν κοσμάκη τῆς Ελλάδας, ποὺ ποθαίνει (15 χιλ.) κάθε χρόνο καὶ ύποφέρει (200 χιλ.) ἀπὸ θέρμες, πρὸ πάντων οἱ ἀγροτικοὶ πληθυσμοὶ. (Ιατρ. Μηνύτορχς 18 Μαρτίου 1905).

Δὲν εἶναι παράξενο, νὰ μπει σὲ ἐνέργεια ἡ λαμπρὴ ἀφτὴ ἰδέα, καὶ νὰ δούμε τὴν Κυβερνήση τοῦ προτύπου βασιλείου καὶ ἐμπτοροῦ καὶ τοὺς ὑπαλλήλους της νὰ ζυγίζουν μὲ τὰ δράμια καὶ τὰ σπυριὰ τὸ κινίνο στὶς πολιτεῖες καὶ τὰ χωρὶα τῆς κακομοίρας Ελλάδας, μὲ τὴν πεποίθησην κ' ἵσως καὶ βεβαιώτητα πῶς δὲ θὰ πεθαίνουνε πιὰ, οὔτε θὰ εἶναι τόσοι νταλακιάρηδες δσοι εἶναι τώρα, ἀλλὰ θὰ μείνουνε στοὺς πέντε δὲ καὶ στοὺς δέκα ἔνας, καὶ νὰ δὲ χρυσὸς αἰώνας γιὰ τὸ Ρωμαϊκό.

Βέβαια ἂν εἴτανε, νὰ γιατρεύοντανε μὲ τὸ κινίνο οἱ θέρμες, δὲ θὰ πεθαίνανε 15 χιλ. κοσμάκης οὔτε θάτανε 200 χιλ. νταλακιάρηδες στὴν ἔρη τὴν Ελλάδα μ' οὐλα τὰ μιλλιούνια τὶς δραχμές, ποὺ φέργουνε κάθε χρόνο στὴν Εβρώπη γιὰ τὸ κινίνο, γιατὶ δὲς μένει σίγουρος δ κ. Πατρίκιος πῶς οἱ ἐμπτοροὶ τὴ δουλειὰ τους τὴν ξέρουνε καλύτερα ἀπ' τὴν Κυβερνήση καὶ τὶς ἐπιτροπές της, (ποὺ τὶς εἰδαμες χίλιες φορὲς ὡς τώρα πῶς τὰ φιλάνουνε σὰν πάν στὴν Εβρώπη), καὶ πῶς φέργουνε καὶ πουλοῦνε καθαρὸ κινίνο πολὺ καθαρώτερο καὶ ἀνόθεφτο ἀπὸ καῦνο ποῦ θέρερνε καμπιὰ Κυβερνητικὴ ἐπιτροπή,

πῶς εἶγαι δυνατὸ νὰ ξαναστυλωθῇ ἡ ἀρχαία Ελλάδα μέσ' ἀπὸ τὰ χαλέπσατά της, στὸ πεῖσμα κάθε φυσικοῦ ξετύλιγμοῦ (ἐνῷ κ' ἡμεῖς ἀπὸ τέτοιο ξετύλιγμα βγήκαμε) πλανέσαμε τοὺς Ελλήνες καὶ τοὺς ρίζαμε στὸν ἀτυχὸ τοῦτο δρόμο τοῦ γυρισμοῦ πρὸς τὰ περασμένα.

Κι ἀπ' αὐτὸν πήγασε τὸ κακὸ ποῦ δ ακρατημόδησε πρόσεγνησε στὴ γλώσσα.

Η ζωτανὴ ἐλληνικὴ γλώσσα εἶχε τὰ φιλολογικά της μνημεῖα. "Εχει τὰ ποιήματά της. Τὰ δημοτικὰ τραγοῦδια, τὰ ἔργα τοῦ Σολωμοῦ, τοῦ Βαλκαρίτη, τοῦ Βηλαρζ, καὶ τὴν ἔργασια τῆς νέας γενεᾶς τῶν δημοτικιστῶν καὶ τῶν ὄπαδῶν τῆς ἀνακατωμένης γλώσσας: μὰ δὲν εἶχε ἡ Ελλάδα, όσο ποῦ νὰ φανοῦνε οἱ δοκιμὲς τοῦ Φιλήντα καὶ τοῦ Ροντάκη, γραμματικὴ τῆς ρωμαϊκῆς γλώσσας.

Καὶ στὴ Γαλλία ἀκόμα, ποῦ δὲ νέα ἐλληνικὴ διδάσκεται· ἐπίσημα, πρῶτος δ κ. Pernot προσδιώρισε σὲ βιβλίο τοὺς φωνητικούς, γραμματικούς καὶ συνταχτικούς νόμους τῆς γλώσσας ποῦ μιλιέται, τόσο διαφορετικῆς ἀπὸ τὴ γλώσσα ποῦ γράφεται.

Καὶ μολαταῦτα ἡ ρωμαϊκὴ αὐτὴ γλώσσα ἡ τόσο κακολογημένη, φαίνεται, σὲ ὅποιο λάθη τὸν κόπο νὰ τὴν ἔξετάσῃ ἀμερόληπτα, ἡ μόνη γρήσια θυγατέρα τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς, ἡ μόνη ἀναμφι-

καὶ ποῦ θὰ πουλούσανε οἱ ὑπαλληλοὶ στοὺς χωρικοὺς, (καὶ καμπιὰ χρηματολία δὲν εἶναι πῶς στοὺς ἀντικυβερνητικοὺς θὰ τὸ δίλανε ἀνκατατωμένο μὲ ἀλιέρι τὴ διάτελε γιὰ τὸ γιατρικὸ για τὸν πατρικὸ τοὺς Κυβερνητοῦ), μὰ δυστυχῶς τὸ κινίνο δὲν τὶς γιατρέβει τὶς θέρμες, μονάχα τὴν τσέπη μᾶς ἀλαρραίνει, καὶ γιαφτὸ κάθε τόσο καὶ λεγάκι βραΐνει κ' ἔνα κανούργιο γιατρικὸ για τὸν παρόστιες. Νὰ δὲ ποῦ κ' ἡ Πατρίς τῶν φώτων καὶ τῆς Ἰατρικῆς ἐφέρηκε καὶ τὴν 'Αντιπλασμαδινή, ποῦ γιατρέβει κόσμο καὶ κοσμάκη στὸν κατακύρμενο τὸ Μωριά καὶ στὴ Θεσσαλία καὶ τὴ μικρὰ 'Ασιά, κι ἄν περάσῃ καὶ τὴν 'Αδριατικὴ θάλασσα, ἀντίο φτώχια καὶ γιὰ σου κ. Τσαμαλῆ Ελληνα Πελετιέ!

Κ' ἀφόντας τὸ κινίνο δὲν τὶς γιατρέβει τὶς θέρμες, καὶ λότε εἴτανε, νὰ τὰ τάφινχας στοὺς Φραγκζέζους ποῦ τὸ βρήκανε, κι' ἡμεῖς νὰ ρωτούσαμε τοὺς χρηματολόγους, ποῦ μᾶς ἥρθανε, μὲ τὴ γιατρέθαν τὶς θέρμες οἱ πρόγονοι μᾶς, γιατὶ κ' ἐπεῖνοι τὶς εἶχανε τὶς καταραμένες. Μὰ δὲν πῶς δὲν εἶναι γιατροί, ἀλλὰς μᾶς Ἑηγήσουνε τούλαχιστο, τὶ θέλει νὰ πεῖ δὲ Τοποκράτης λέγοντας «Ωρεῖες δὲ (τὸ λουτρὸν) ἐν περιπνευμονίαις μᾶλλον (ἢ ἐν καύσου τὸ ἐπίταν) ποῦ ἔγω θαρρῶ, πῶς ξηγίζεται τὸ πούλειον» (περιπνευμονίαις μᾶλλον περιπνευμονίαις) στὸ Ασκληπιεῖον τῆς Επίδαρθρος ἀπὸ τὸν παπάδες τοῦ Ασκληπιοῦ που τὸν βάνκηνε ἀφοῦ πάρκηνε τὶς βίζιτές τους, κι ἔγραψε πῶς γιατρέθητε σὲ μιὰ πλάκα, ποῦ τὴ βρήκε 25 τόρχο χρόνια δ κ. Καθαδίκη, γιατὶ κ' ἔρτος μὲ κάτι νερὸς καταγινότανε σὰν τὸν ἀπόγονό τους. Παπᾶ Κνάιτ (κι' ἀλλὰς εἴτανε Ρωμιός δ μακαρίτης) καὶ σὰν τοὺς διαβόλους τοὺς Γιατρωνέζους που λοιζουντας δυό καὶ τρεῖς φορὲς τὴν μ

άκομα, γιατὶ κάνει γονέας πρὸς γονέα ὅ,τι κάνανε ἐκεῖνοι; Πηγαίνετε στὴ Μάδρη θάλασσα, νὰ δῆτε πῶς γιατρέβουν τοὺς χαθάδες=θέρμες, κάψες· μὲ τὸ ζεστὰ νερά, μὲ τὰ πουκάμισα θυτηγμένα σὲ γιακούρτι ἀνακατωμένο μὲ σκόρδα κοπανισμένα καὶ νερὸ, ποῦ τὰ φοροῦντε κατάσαρκα στοὺς ἀρρώστους καὶ τοὺς σκεπάζουντες ὑστερίας γιὰ νὰ διράσουντες. Δὲ μοιάζει ἀφτὴ ἡ γιατρὶα μ' ἐκεῖνα ποῦ κάνανε τοὺς φίλους μας τοῦ Ἀπελλᾶς οἱ παπάδες τοῦ Ἀσκληπιοῦ; Δυστυχῶς δὲν εἴμαι ἀρχαιολόγος οὔτε καθηγητὴς, καὶ γιαρτὶς σωπανῶ, καὶ γυρέθω τὴν ἔξηγηση ἀπ' τοὺς εἰδικούς.

ΕΠΕΤ. ΔΑΝΑΡΑΣ

Γιατρὸς βραβευμένος ἀπ' τὴν Γιατρικὴν
Ἀκαδημία τοῦ Παρισιοῦ

ΣΤΟΝ ΨΥΧΑΡΗ

Μοῦ γράφεις σ' ἔνα σου βιβλίο: — «Γιὰ τὰς θάρρους καὶ νὰ μᾶς διηρέσῃ. Στὰ λόγια σου αὐτὰ τὰ λίγα διλάμαιρη ἡ ψυχὴ σου, ἡ μεγάλη σου ψυχή. Στὸ μεράλον ἀγάρα, ποῦ τίσι παλληκαριάτικα ἔχεις ἀναλάβη, στὸν εὐγενικὸ τῆς καρδιᾶς σου πόθῳ νὰ ιδῆς γλήγορα ξαπλωμένη στὴν Ἑλλάδα δὴ τὴ σωτήρια ιδέα τῆς ἀληθινῆς Ρωμαϊκῆς γλώσσας, σιγὴν ιδέα, ποῦ θρόνο ψηλὸ τῆς ἔχεις στήσῃ, δηλ., τὸ θάρρος δὲ σου λείπει.

Παλληκάρι στὴν πέννα, παιληάρι στὴν ψυχή.

Καὶ ἀν παμμὰ φορὰ λόγια φιδιακερὰ κι' ἀδιάντροπα ἀπὸ τὴν ἀγαπημένη σου Ἑλλάδα, ἀπὸ τὰ μαγεμένα τῆς Πατρίδας σου ἀνθρογύαλια, σοῦ στέλνουν ταπεινοὶ τῆς ψευτιᾶς δοῦλοι, καῖνοι ποῦ μονάχα γιὰ τὸ δικό τους συμφέρο δουλεύουν, ἀδιαφορῶντας γιὰ δὲ, ἀφοῦ ἀδιαφοροῦν, ἀν μὲ τὰ λόγια τους δεκάνα ντροπιάζειν διλάμαιρο τὸ ἔθνος, καὶ σοῦ πλημμυρίζουν μὲ πόνο καὶ ἀπογοήτεψη τὴ μεράλη σου καρδιᾶ, γλήγορα ξαναλαβαίνεις τὸ θάρρος, γιατὶ, μεγαλούδεστης σὺ, μονάχα σιγὴν ιδέα προσέχεις καὶ κείνη μονάχα θυματιζεις, γιατὶ, χειμαρρός σὺ δρυητικὸς, ξεπερνᾶς καὶ παρασέργεις στὴν δρμὴν καὶ γληγοράδα σου τὰ μικρὰ καὶ τυποτένια μπόδια τοῦ δοξασμένου σου δρόμου.

Τ' εἶναι μπροστά σου τὰ ταπεινὰ ρυάκια;

“Οχι, τὸ θάρρος δὲ σου λείπει, γιατὶ δὲ σου λείπει ἡ πεποίθηση.

ποῦ σκόρπισε.

Παντοῦ ὅπου ξαπλώθηκαν οἱ βάρβαροι, κόροντας τὰ φορέματά τους ἀπάνου στὰ κουρέλαια τῆς αὐτοκρατορικῆς περφύρας, πρόβαλαν, ἀφοῦ μιὰ φορὰ γιὰ πάντα λύθηκαν οἱ ἀρχαῖοι πολιτικοὶ δεσμοί, νέες γλώσσες, ἀσυνείδητα σύμβολα ποῦ παράσταινεν νέες συνήθειες.

Ἄλλα καθὼς ἡ ἐλληνικὴ ἀντιστάθηκεν, οὐσιαστικά, τῆς ρωμαϊκῆς ἐπιδρομῆς, ἔτοις καὶ ἡ λατινικὴ δὲ χάθηκε δλότελα, καθὼς χαθῆκαν ἀλλοτε τὰ πρωτόγονα Ἰθηριαὶ καὶ Γαλατικὰ ἴδιώματα. Ἐξ ἐναντίας στερεώθηκε ὡς ἔνα είδος προγονικοῦ δεσμοῦ, ὅμως μεταμορφωμένη, σύμφωνα μὲ τὴν κίνηση καὶ μὲ τὴ ζωὴ τῶν νέων λαῶν, τῶν λαῶν ποῦ τραβούσανε μπροστά, ρυθμισμένοι ἀπὸ τὸ ζετύλιμά τους τὸ αὐτόνομο. Μὰ ποιὸς δὲ λόγος δὲ βαθὺς καὶ ἡ ἀρχὴ μιᾶς τέτοιας τελειωτικῆς ἀλλαγῆς;

Σημείωσα παραπάνου τὴν ἀναμφισβήτητη συγγένεια ποῦ μᾶς δείχγουν οἱ πολιτικές μεταβολές ἐνὸς λαοῦ καὶ ἡ γλώσσα ποῦ δημιουργεῖ. Ἡ γλώσσα εἶναι γιὰ τὸ κοινὸ αἰσθημα τῶν ἀτόμων ποῦ ἀποτελοῦν ἔνα λαὸ ὅ,τι ἡ φωτογραφικὴ πλάκα γιὰ τὸ ἀντικείμενο ποῦ καρφώνει ἀπόνω τῆς τὴν διαβατικήν του παράσταση.

Ἡ γλώσσα εἶναι ιστορικὴ ἀσυνείδητη πράξη,

Φιόρος, μίσος καὶ ταπεινὴ φιλοδοξία δοσιαύρωσαν τὸ Χριστὸ μὲ δὲ ἐσκότωσαν τὴν Ἰδέα. “Εἶναι ἡ Ἰδέα καὶ γίνηκε θρησκεία. Φιόρος, ἀτομικὸ συμφέρον, ταπεινὴ φιλοδοξία καὶ ἀμάθεια μὲ συνοφρυντικές ζητοῦντα πὰ πιλέουν τὴ γλώσσα τοῦ λαοῦ.

Καὶ ἡ ἀλήθεια εἶναι διδάσκαλη καὶ ζῆ: σὺ τὸ ξέρεις καὶ λατήσεις ἀπ' δλοντας μας, καὶ δυο ζητοῦντα πὰ τὴν κούρουν, ή νὰ τὴ μασκαρέψουν ἐκεῖνοι, ποῦ τὴ φοβοῦνται, δὲ θ' ἀργήρη νὰ δείξῃ στὸν κόσμον δλοντοφάνερα τὴν ὅμορφη καὶ μαγεμένη τῆς δύνη, καὶ καταρρεγμένη σήμερα μὲ αἴροι Βασιλίσσα, θὰ θρησκιαστῇ στὸ λογισμὸ καὶ στὶς καρδιὲς τοῦ κόσμου δλοντας.

Θρησκεία καὶ ἡ γλώσσα μας, δεύτερη θρησκεία! “Οχι, τὸ θάρρος δὲ μᾶς λείπει, μᾶς λείπει τὴ “Ενταση, καὶ ἡ θρησκεία μας ἐκεῖνη πρέπει νὰ μᾶς δινοῦση.

Σὺ, μᾶς τὸπες, μὰ δάσκαλός μας σὺ, σὺ Ενταση.

Τὸ θάρρος δὲ σου λείπει.

Κέρκυρα 21)3)05.

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ

“Ἄγι! Πές το σύ. Πές το ἀθῷο πλεύρα χαριτωμένο, ἐσὺ ἄκαρπο παιδί, γλυκόλαχο, ποῦ στέκεσαι δειλὸ καὶ τρέμεις. Δὲ βλέπεις πόση μαγεία καὶ δόξα σὲ τριγυρίζει; Δὲ βλέπεις πέρα τὸν κάμπο ποῦ δροσοπρεπεῖς ευαλλάχος, τρυφερὸς καὶ μυρωδάτος σὲ τὸν κόσφο σου; Γιὰ κοίταξε κι' αὐτὰ τάγρολούλουδα ποῦ σὲ χαριτεῦνε καὶ σὲ καλημερίζουν κόκκινα, ἀγνὰ καὶ δροσερὰ, σὲ τὸ φοδαλὸ τὸ εὐωδιασμένο χειλάκι σου. Πώς! ἡ ψυχὴ σου νέκρωσε στὰ φίλια τῆς ἀγάπης, τῆς παντοτινῆς καὶ παρθενικῆς ἀγάπης; Γιατὶ δὲν αἰστάνεσαι καὶ σὺ τὸν ὀρατότερο τραγούδι τοῦ κόσμου; Τάχα δὲ βλέπεις τὴν νεκράνεσταν τῆς φύσης, ποῦ τὰ πάντα στεφανώνει μὲ ζωὴ, δύναμη, εὐωδία, χρώματα καὶ πρασινάδα; Παντοτεινὰ λοιπὸν τὸ θάνατο θὰ θυμάσαι; Παντοτεινὰ δὲ νοῦς σου θὰ τρέχῃ στὰ σκοτεινὰ καὶ βαθιά δινέρατα τῆς λησμονησίας;

Πές το, ἀγ! πές το, σὺ ἀθῷο πλεύρα κι' ἀς μὴ τρέμη στὸ νοῦ σου δὲ φόδος τοῦ χωρισμοῦ καὶ τῆς λησμονησίας. “Ολα τώρα σ' ἀγαποῦνε καὶ δλα σοῦ γελοῦνε. “Ολα θέλουνε κάτι νὰ σου ποῦν, κάτι νὰ

σου χαρίσουν καὶ σὺ τρέμεις.. Μήν. εἶται δειλὴ, γιατὶ δὲ φεύτης ἔρωτας δὲ σου χαμογελάει, σύτε ἡ ὄχια σου χαρίζει τριαντάρουλα. Είναι ἡ παρθενικὰ φύση ποῦ τώρα νεκραναστεμένη σου μιλεῖ καὶ σου δίνει γιὰ τὸ χαρούμα τὸ γλυκόπνιο φίλη τῆς ἀγάπης. “Ελα γιὰ νὰ στολίσῃ τὸ κορμί σου μὲ κάθε γλώμα καὶ εὐωδία, μὲ κάθε λογής τριαντάρουλο καὶ κρίνο. Θέλει δὲν τὰ λούλουδα τῆς ζωῆς νὰ τὰ σκορπίσῃ στὸ δρόμο τῆς ζωῆς σου ποῦ μὲ ἀγορυμένα φύλλα σου γελοῦνε καὶ σου φάλλους τὴν ἀγάπην. Θέλουν νὰ σου δώσουν ἔνα φίλη οὐράνιο καὶ μυστικό ποῦ μ' αὐτὸν νίκησεν τὴ φυχὴ σου, τὸ λούλουδα τῆς ὅμορφις σου. “Ακακο παιδί, τι στέκεσαι δειλὸ καὶ τρέμεις; Δὲν ἀκοῦς τὶς μελωδίες ποῦ φτιάνουν τὰ πουλιά στὰ ισκιωμένα καὶ δροσερὰ δάση γιὰ τὸ φελι καὶ γιὰ τὸν ἔρωτα τῆς ἀγάπης; Δὲν τὰ βλέπεις πῶς πάνε καὶ χίνονται σὰν τὰ νιάτα καὶ τὴ ζωή;...

“Ανοίζε Εκείνη τὰ ἐκρεαστικὰ τῆς τὰ μάτια τὰ ὑπέρλαμπρα, σήκωσε τὰ φύδια τῆς τὰ μαλλιά καὶ μὲ κοίταξε. Τὰ ξανθομαλλά τῆς ζέπλεχαν σὰρ ἀχτίδες στοὺς ὄμοις της. καὶ τὸ πρόσωπό της τὸ μαγικὸ ἔρεγγε ζωῆς ἀχτίδα. “Εσμίζε τὰ ρεδάλη χειλάκια τῆς τὸν ὀρατό πλασμά καὶ μὲ φίλησε. Μ' ἰφίλησε γλυκά, ἀθῷα, παρθενικά.

“Ελαμψε καὶ ἐγέλασε δλη τὸ φύση στὰ φύλια τῆς ἀγάπης, ποῦ μοῦ χάρισε Εκείνη.

Κέρκυρα

ΗΛΙΑΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

ΤΑ «ΓΡΑΜΜΑΤΑ» ΤΟΥ ΠΑΛΑΜΑ

Στὸ τελευταῖο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ τοῦ κ. Κρουμπάχερ δημοσιεύτηκε τημητικώτατο σημείωμα γιὰ τὰ «Γράμματα» τοῦ Παλαχιών γραμμένο ἀπὸ τὸν ἔδιο τὸν κ. Κρουμπάχερ. Στὸ σημείωμα κύτο τὰ «Γράμματα» κρίνουνται ὡς «ένα λαμπρό βιβλίο ποὺ ἀσχελεῖται μὲ τὴν εἰσαγωγή του καὶ μὲ μερικὰ φιλολογικοὶ στορικά του μὲ τὸ γλωσσικὸ μας ζήτημα καὶ συντελεῖ στὴν πραγτικὴ τὴ λύση του γιατὶ εἶναι γραμμένο στὴ δημοτικὴ γλώσσα». Ο τορός Βιζαντινολόγος δηλώνει πῶς πιὰ δὲ θέπαντήσει σὲ καμιὰ ἐπίθεση καὶ ἐπίκριση ἐναντίον του— ἀπὸ τοὺς καμαρωμένους πατριώτες μας δάλ!—ποὺ πληθαίνουν, λέει, σὰν τὰ κουνέλια!..

καὶ οἱ ἥχοι ποῦ τὴν ἀποτελοῦνε συμβολίζουν, δλα μαζί, κάποιο χαραχτήρα.

‘Απὸ τὴ σύγκρουση τῶν αἰσθημάτων βαθεῖς ἀλλαγὲς παίρνουν ἡ ἐνέργεια τῆς ζωῆς καὶ τὰ κληρονομικά μας ψυχόρυμα, καὶ ἐπηρεάζονται δυνατὰ καὶ ἀθελά μας οἱ ἐκφραστικοὶ τρόποι μας, ἐπομένως καὶ ἡ γλώσσα, καὶ στὸν τονισμὸ καὶ στὸν ὄργανο τὸν ὄνοματων.

‘Ο ἀνθρωπός, ἀντρας ἡ γυναίκα, δὲν εἶναι δὲν εἶναι δὲν εἶναι πάθημα, δὲν εἶτανε καὶ πρὶν χύτηρα. Πῶς μπορεῖ ένας λαός, ἀφοῦ σκλαβοθῆ, νὰ ξαναγίνη καθὼς εἶτανε προτοῦ σκλαβοθῆ; Καὶ τί ξεπεσμός εἶναι νὰ ζῆ κανεὶς τὴ δική του τὴ ζωὴ;

Καθεὶς γλωσσικὴ μεταμόρφωση ἀρχίζει λοιπὸν ἀπὸ φθοργολογικὲς ποικιλίες ποῦ τὶς φέρνει: ἡ διαφορετικὴ ζωὴ τοῦ ἔδιου τοῦ λαοῦ.

Κ’ ἔτοις ἡ σημειωτὴ ἀλληλικὴ γλώσσα, δημοτικὴ ἡ καθαρεύοντα, εἶναι καθὼς καὶ οἱ καποιαὶ συμπλέγματα συμφώνων ποῦ χαθήκανε ἡ ἀλλαγὴ, κοπιάζει μάταια, καὶ κοπανίζει στὸν